

JP»ELEKTROPRIVREDA HRVATSKE ZAJEDNICE
HERCEG BOSNE» d.d. Mostar
Ulica Zagrebačka 1, tel. +387 36 31 08 47; fax. 31 71 57

Regulatorna komisija za električnu
energiju u FBiH

FERK
Mostar

n/r predsjednika
gosp. Zdenka Šimunovića

UPRAVA DRUŠTVA

Telefon:

Fax:

Vaš znak:

Naš znak: I- 2384 /07

Mostar, 06.04.2007. godine

Regulatorna komisija za električnu energiju
u Federaciji BiH - FERK - MOSTAR
Регуляторна комисија за електричну енерг.
у Федерацији БиХ - ФЕРК - МОСТАР

PRIMLJENO: 06.04.2007. [Br. prijema] 9 list.

Organ jedinica.	Klasif. oznaka.	Red. br. djelovodnika.	Red. br. upisnika:
07	02	381-42	23

Poštovani,

U prilogu Vam dostavljamo mišljenja na Izvješće s formalne rasprave u drugom tarifnom postupku po zahtjevu za odobrenje tarifa za djelatnost opskrbe. Dali smo svoja mišljenja na cjelokupni tarifni postupak i dali naše prijedloge u odnosu na izvješća sa formalnih rasprava u drugom tarifnom postupku. Smatramo da smo dali razumne prijedloge u cilju osiguranja potrebnih prihoda za licencirane djelatnosti kao i osiguranje potrebnih prihoda u cilju osiguranja sredstava za nabavku potrebnih količina električne energije. Našim prilazom ovom problemu bila bi osigurana sigurna i kvalitetna opskrba svih tarifnih kupaca.

S poštovanjem,

Pomoćnik generalnog direktora
za strategiju
Edin Omeragić, dipl.el.ing.

Registracija Društva:
Županijski sud Mostar

Registarski broj I-3177

Identifikacijski broj Društva:
4227248350007

ID br. PDV: 227248350007
Porezni broj: 17000421

Korisnička banka i broj računa:
UniCredit Zagrebačka banka BH
d.d. Mostar
Broj računa: 3381002200811294
Raiffeisen bank d.d. BH, Mostar
Broj računa: 1610200023820097

Poštovani,

Člankom 72. Pravilnika za tarifnu metodologiju i tarifne postupke predviđeno je da se u prijelaznom razdoblju svake godine pokreće tarifni postupak i istim člankom regulirano je da će FERK posebnom odlukom utvrditi rokove za podnošenje zahtjeva za naredne tarifne postupke.

Obzirom da FERK do 14.11.2006.godine nije donio Odluku za pokretanje drugog tarifnog postupka Elektroprivreda HZ HB je podnijela zahtjev 14.11.2006.godine. Očekivali smo i bili uvjereni da ovaj tarifni postupak treba voditi po Čl. 75, tj. po skraćenom postupku jer se po našem zahtjevu radilo o priznavanju troškova za nabavku nedostajuće električne energije sukladno elektroenergetskoj bilanci za 2007. godinu.

Činjenica je da smo podnijeli zahtjev i za izmjenu tarifnih stavova u cjelini ali kad se tiče distribucije i opskrbe u ukupnom iznosu potrebnog prihoda odobrenog za 2006.godinu. Za proizvodnju električne energije tražili smo da se priznate cijene na pragu hidroelektrana za 2006.godinu priznaju i za 2007. godinu.

Iz navedenog razloga, a obzirom na vrlo veliko povećanje cijena na tržištu električne energije smatrali smo da samo taj dio tih troškova za 2007. godinu trebate priznati.

Svu potrebnu električnu energiju smo osigurali sukladno potrebama tarifnih kupaca uvažavajući i potrebne količine za kvalificirane kupce koji su se izjasnili da u 2007.godini ostaju tarifni kupci.

Natječaj za nabavku potrebnih količina smo raspisali u srpnju 2006.godine, jer iz dugogodišnjeg iskustva znamo da je to najpovoljnije vrijeme u godini za nabavku električne energije. Kako je zakonska procedura u vođenju javnih nabavki jako duga a uz to u prvom natječaju nismo osigurali sve nedostajuće potrebne količine električne energije ovaj postupak nabavke smo morali ponoviti. Tek koncem prosinca 2006.godine potpisali smo zadnji godišnji ugovor.

Kako su cijene električne energije u ovom razdoblju vrtoglavo rasle pojedini ponuđači su odustajali čak i u fazi potpisa ugovora, tražeći izmjenu prvobitno ponuđene cijene na više.

Bili smo izuzetno zadovoljni kada smo osigurali nedostajuće količine električne energije za sve tarifne kupce, a istovremeno ni sami nismo bili zadovoljni cijenama. Ponuda sa nižim cijenama nije bilo, a ni spremnost ponuđača da se na godišnjoj razini ponude nedostajuće količine jer se radi o energiji u bandu. O ovoj problematici smo redovito izvještavali FERK, koji nam je poslije opredjeljenja kvalificiranih kupaca da u 2007.godini ostaju tarifni kupci dao „nalog“, da nabavimo električnu energiju za sve tarifne kupce.

Tijekom postupka smo Vam dostavili kopije svih godišnjih ugovora pod naznakom „POSLOVNA TAJNA,,.

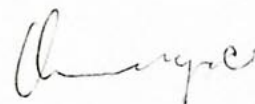
FERK je za baznu godinu u ovom postupku odredio 2005. godinu koja je sa stanovišta unutarnje organizacije ove elektroprivrede bila bitno drugačija nego što je 2006.godina, pa i danas. Iz tog razloga nismo ni mogli dati određene podatke za baznu 2005.godinu, a ne iz razloga što nismo htjeli, već što nismo mogli. Za ovo nismo naišli na razumijevanja FERK-a tijekom cijelog postupka.

Obzirom da je II. Tarifni postupak u tijeku, po završetku obračunskog razdoblja za 2006.godinu smo FERK-u dostavili sve raspoložive podatke uključujući bilance po djelatnostima i bilancu stanja i bilancu uspjeha za JP Elektroprivreda HZ H-B d.d. Mostar u cjelini. Uz ovo smo dostavili , dokumentaciju o ostvarenju proizvodnje po našim proizvodnim objektima, ostvarenje elektroenergetske bilance u cjelini ,a uz to cjelokupne podatke o nedostajućim kapacitetima za uvoz električne energije kao i realizaciju i ne realizaciju pojedinih ugovora o nabavi zbog ne osiguranja kapaciteta.

Poseban osvrt uz problematiku stanja hidro-akumulacije HE Rama smo detaljno obrazlagali i potkrepljivali dokumentima. Također smo obrazložili potrebne kratkoročne nabavke električne energije u 2006. godini i u 2007. godini. I pored kratkoročnih nabavki, a po vrlo visokim cijenama, zbog nedostatka kapaciteta, a i loše hidrologije u drugom dijelu 2006.godine i prva dva mjeseca 2007.godine neželjeno je praznjena akumulacija HE Rama. Da kratkoročne nabavke i dodatna proizvodnja u HE Rama nisu ostvareni, tarifni kupci u 2006.godini i na početku 2007.godine bi imali redukciju u potrošnji električne energije, a o čemu smo kupce u studenom 2006.godine upozorili. Vezano za izvješća u drugom tarifnom postupku za proizvodnju, distribuciju i opskrbu koje smo do sada dobili smatramo da su sva izvješća pisana na način i u stilu da se stalno nameće krivnja podnosiocu zahtjeva, a što nije točno ni dopustivo.

Traženi su svi podaci kao da je završeno prijelazno razdoblje, a prošlo je samo nešto više od godine dana od dobivanja licenci. Uspostavljanje baze podataka kakvu traži ova Metodologija, nije ni teoretski moguće osigurati u ovom razdoblju. Da ne bi dolazilo do ovakvih nesporazuma smatramo da je bilo razumno i za ovaj, a i za slijedeće tarifne postupke u prijelaznom razdoblju sačiniti popis potrebnih podataka za što smo spremni zajednički učestvovati i dati svoj maksimalan doprinos.

Ne malo smo iznenađeni i nije nam shvatljivo zašto troškovi direkcije JP nisu alocirani na djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe u punom iznosu, jer smo Vam za to dali sve podatke a koje sada ponavljamo.

Ukupni troškovi direkcije društva iznose **7.135.000,00 KM** i sukladno Vama datim procentima trebaju se alocirati na djelatnosti kako slijedi :

- proizvodnja	51,92 %	- 3.704.492,00 KM
- distribucija	33,84 %	- 2.414.484,00 KM
- opskrba	14,24 %	- 1.016.024,00 KM

(analitika ovih iznosa u tablicama u privitku)

Smatramo da tablice traženog potrebnog prihoda i rashoda moraju biti iste da bi se jasno vidjeli i poredili traženi, a odobreni iznosi.

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Već smo Vam dopisom br: I-5-1969/07 od 21.03.2007.godine dostavili primjedbe na Vaše preporuke i mišljenja date u Izvješću. Iznose koje ne priznajete kroz preporuke, pored već iznijetih troškova direkcije društva ugrožavaju sigurnu proizvodnju električne energije budući ste znatno umanjili troškovi redovitog održavanja , amortizacije i ostale fiksne troškove koji mogu dovesti do ugrožavanja okoliša i daljnjeg restrukturiranja ove elektroprivrede. Tražimo da ove već dostavljene primjedbe uvažite i u potpunosti odobrite naše zahtjeve, tako da se cijene na pragu svake elektrane u 2007.godini odobre kao i za 2006.godinu u prvom tarifnom postupku. Uz to napominjemo da donošenjem ovakve Odluke se ne odobravaju nikakve stope povrata odnosno u cijeni nema ni dobiti, a ni razvoja.

DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Dopisom broj : I-5-2260/07 od 03.04.2007.godine dostavili smo primjedbe na Izvješće sa Formalne rasprave u drugom tarifnom postupku za djelatnost distribucije. Obzirom da smo tražili potreban prihod u visini odobrenog prihoda za 2006.godinu smatramo da su sve troškove koje Vi niste uvažili, a pozivajući se na 2005.godinu kao baznu godinu, trebate uvažiti.

Posebno ističemo problem gubitka na distribucijskoj mreži za koje smo mi dali procjenu, dakle udovoljili Vašim zahtjevima, a službe FERK-a nisu uvažile već su napravile svoju procjenu, a bez obrazloženja zašto naše procjene nisu prihvaćene.

Zbog planiranog povećanja gubitaka u odnosu na elektroenergetsku bilancu također je došlo po našem zahtjevu do smanjenja fakturiranja električne energije po kategorijama i grupama kupaca. Gubici iskazani u elektroenergetskoj bilanci su nerealno planirani, gledajući ostvarenje u 2006.godini. U 2006.godini smo rasčistili mnoge odnose sa susjednim elektroprivredama tako i unutar elektroprivrede stvarajući realne temelje za buduće aktivnosti. Tvrdimo da je preambiciozno planirati ostvarenje u 2007.godini sa gubicima 14,6 %. Po svjetskoj praksi kao maksimalno smanjenje gubitka godišnje se kreće do 4 %.

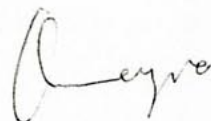
Ova dva elementa vrlo bitno utiču na iznose u tarifnim stavovima, pa ako bi se kalkulirao prihod sukladno elektroenergetskoj bilanci to bi dovelo do manjeg prihoda elektroprivrede, tako da odobreni potreban prihod ne bi bilo moguće ostvariti.

Ovo se pri Vašem razmatranju i treba i mora uvažiti. Jednako tako planirani prihod bi morao biti korigiran sa realnim postotkom naplate električne energije. Nije realno u ovom okruženju očekivati 100 % naplatu. Svima su dobro poznati uvjeti u kojima živimo i radimo.

Ako zajedno promatramo ostvarenje ova tri elementa naplatu, gubitke i realizaciju električne energije onda konačni efekti mogu bitno umanjiti potreban prihod ove elektroprivrede i bitno utjecati na njeno poslovanje.

Ne priznavanje troškova nabavke električne energije temeljem godišnjih ugovora za prva tri mjeseca i uvažavajući naprijed iznijeto dovodi ovu elektroprivredu do problema ne likvidnosti i do ugrožavanja isporuke električne energije kupcima. FERK je u svojim preporukama u Izvješću za opskrbu električne energije naveo da viša proizvodnja u 2006. godini iz vlastitih elektrana treba pokriti nedostajuću energiju, odnosno troškove za nabavljenu energiju u prva tri mjeseca 2007.godine. Smatramo da je to stvarno nemoguće i nerealno očekivati jer proizvodnja 2006.godine je u prihodu za 2006. godinu i rezultat toga je dobit za 2006.godinu u bruto iznosu **1.002.219,00 KM**, a nabavka energije u 2007.godini je trošak 2007.godine i treba biti priznata u prihodu za 2007.godinu, a sve ostali potrebni podaci za 2006.godinu kojima se gore navedeno potkrepljuje vide se u bilanci stanja i bilanci uspjeha za 2006.godinu.

Vaš komentar na 42 i 43 strani Izvješća za opskrbu električne energije je jednostran jer konstatira više proizvedeno **504,47 GWh** od bilancom predviđene proizvodnje za 2006. godinu, a ne uzima u obzir drugu stranu medalju što smo mi iscrpno objašnjavali na raspravama u tijeku postupka, a to su nedovoljni kapaciteti, dodatne nabavke, loša hidrologija i kota akumulacije HE Rama. Posljedice ovih elemenata su bitno poremetile poslovanje elektroprivrede u 2006.godini i prva tri mjeseca 2007.godine, a i cijelu 2007.godinu. Obzirom da je u našem zahtjevu za novim cijenama traženo da novi tarifni stavovi stupe na snagu od 01.01.2007.godine, nužno je da stvorene troškove koji nisu u postojećim

tarifnim stavovima uvažite i priznate sve do momenta donošenja novih cijena, Znači da nam FERK mora priznati troškove nabavke električne energije za 2007.godinu sukladno potpisanim ugovorima i priznati traženi potreban prihod za djelatnost proizvodnje, djelatnost distribucije i djelatnost opskrbe. Samo postupajući na ovaj način odluke FERK-a ne bih dovele ovu elektroprivredu u neravnopravan položaj u odnosu na druge elektroprivrede, te ne bi ostavile toliko negativne posljedice na njeno poslovanje.

A handwritten signature in black ink, appearing to be a stylized name or set of initials, possibly 'L. V. V.' or similar, written in a cursive style.

SPECIFIKACIJA OSTALIH TROŠKOVA (Točka 12. i 18. Bilance uspjeha)

Tabela:

2007.godina

(000 KM)

Redni broj	OPIS	od toga Distribuciji (33,84 %)	od toga Proizvodnji (od toga 51,92 %)	od toga Opskrbi (14,24 %)	Zajednički poslovi	Ukupno	Podešavanje	Ukupno (nakon podešavanja)
	<i>1</i>	<i>dio(4)</i>	<i>dio(4)</i>	<i>dio(4)</i>	<i>4</i>	<i>5=2+3+4</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
I	DRUGI TROŠKOVI USLUGA (I.1.+I.2.+I.3.+I.4.+I.5.+I.6.+I.7.)	955	1.465	402	2.822			
I.1.	-troškovi zakupnina	60	91	25	176			
I.2.	- troškovi platnog prometa i bank. usluge	48	74	20	142			
I.3.	- troškovi reprezentacije	51	78	21	150			
I.4.	- troškovi dnevnica za sl. putovanja	28	43	12	82			
I.5.	- troškovi nadoknade radn. i stanovništvu	20	30	8	58			
I.6.	- PTT troškovi	27	41	11	79			
I.7.	Ostali troškovi poslovanja	722	1.108	304	2.135			
I.7.1.	- trošk. Komunalnih usluga	2	3	1	5			
I.7.2.	- trošk. stručnog usavršavanja	17	26	7	50			
I.7.3.	- trošk. struč. literature i sl. glasila	7	10	3	20			
I.7.4.	- sudski troškovi i takse	27	42	11	80			
I.7.5.	- trošk. Oglasa	36	55	15	105			
I.7.6.	- trošk. registracije motor. vozila	3	5	1	10			
I.7.7.	- konzultantske usluge i usl. revizije	105	161	44	310			
I.7.8.	- troškovi Nadzornog odbora	68	104	28	200			
I.7.9.	-trošk. Prema Gradu Mostaru nastali pri izgradnji HE Mostar	338	519	142	1.000			
I.7.10.	-ostale neproizvodne usluge	120	184	51	355			
II.	DRUGI TROŠKOVI POSLOVANJA	495	760	209	1.464			
II.1.	-troškovi reklame i propagande	450	691	143	1.330			
II.2.	- ostali nepomenuti troškovi poslovanja	45	70	19	134			

Mjesto/nadnevak

[Handwritten signature]

**KOMENTARI NA IZVJEŠĆE S FORMALNE RASPRAVE
U DRUGOM TARIFNOM POSTUPKU ZA DJALATNOST OPSKRBE
ELEKTRIČNOM ENERGIJOM**

Ostali nematerijalni troškovi

U tablici Potrebnog prihoda za 2007. god. zahtijevali smo ostale nematerijalne troškove u iznosu 2.001.000 KM, a samo u u periodu **1.3.-31.12.2006.** god. ostvareni su u iznosu od 2.454.873 KM. Naš zahtjev za 2007. god. temeljio se na procjeni troškova prije razdvajanja između Distribucije i Opskrbe i tek poslije računovodstvenog razdvajanja dobili smo približno realne podatke.

Samo razdvajanje između Distribucije i Opskrbe počelo je sa 1.3.2006. god., ali preseljavanje stalnih sredstava, zbog svoje složenosti, vršeno je tijekom godine, a najvećim dijelom pod 1.7.2006.god. te pojedini ostvareni troškovi u periodu 1.3.-31.12.2006. god. ne prikazuju realno stanje. Naš zahtjev za 2007. god. čak je i manji u odnosu na očekivani trošak.

Najznačajniji troškovi iz ove skupine troškova su: troškovi platnog prometa i bankarske usluge, sudski troškovi, troškovi zaštite na radu i troškovi naknade djelatnicima – očitajući o kojima smo detaljno raspravljali na proteklim raspravama.

Kad su u pitanju troškovi platnog prometa i bankarskih usluga očekivan je čak i porast ovih troškova iz razloga što će porastom tarifa porasti i ovi troškovi, jer se u skladu s ugovorom s poštom plaća 1% u odnosu na iznos računa. Također smo vas izvijestili da se naši kupci sve više orijentiraju na plaćanje putem pošte što će u budućnosti povećavati navedene troškove.

Na raspravama smo, također, pojasnili da konstantno vršimo utuženja kupaca gdje značajan broj kupaca ne smijemo isključiti (bolnice, škole, vodvodi, vojska) kako bi spriječili zastaru potraživanja, što iziskuje znatne sudske troškove čija cijena sudskih pristojbi i troškova postupaka različita po županijama.

Troškovi zaštite na radu u periodu 1.3.- 31.12.2006. god. nisu realni pošto je zajednički odrađivan ovaj posao u tom periodu sa Distribucijom. Planirani troškovi za 2007. god. su realni jer sve što smo planirali je zakonska obveza na koju ne možemo utjecati.

Troškovi naknade djelatnicima, što najvećim dijelom čine troškovi očitavača, **iznose mjesečno oko 105.000 KM** čiju specifikaciju troškova po Radnim/Poslovnim jedinicama smo vam dostavili. Također smo na raspravama isticali da navedeni trošak će biti i veći od planiranog jer je taj posao očitavanja vršimo mjesečno jer je zakonska obveza obračuna i plaćanja PDV-a mjesečno. Čak imamo problema sa pojedenim područjima gdje ne možemo naći kvalitetne očitavače jer im ne snosimo nikakve druge troškove. Iz svega navedenog, izvodi se zaključak, da će navedeni troškovi vjerojatno biti veći od planiranih za 2007. god. pa prema tome smatramo da smanjenje navedenih troškova na iznos od 1.501.000 KM u praksi neostvarivo te vas molimo da uvažite navedena obrazloženja.

M. Zula

Troškovi goriva i maziva

Troškove goriva i maziva za 2007. god. planirali smo u iznosu od 340.000. KM, a vaša procjena za 2005. god. kada nisu bili razdvojeni Distribucija i Opskrba iznosi 284.000 KM, te vaš prijedlog da troškovi za 2007. godinu budu 119.000 KM je blago rečeno potpuno neostvariv ako želimo ostvariti ambiciozne poslovne planove te želimo dati sljedeći komentar.

Pregled troškova za period 1.3.- 31.12.2006. god. kad su u pitanju ovi troškovi je potpuno nerealan, jer preseljenje vozila iz osnovnih sredstava Distribucije i Opskrbe vršen je u drugom dijelu prošle godine, a i registracija je glasila na Distribuciju tako da je najveći iznos računa za gorivo glasilo na Distribuciju koja ih je i plaćala.

Naš cilj razdvajanja Distribucije i Opskrbe je bio da se poboljšaju rezultati (povećati naplatu i smanjiti gubitke) što je već vidljivo u rezultatima u ovoj godini, ali je za očekivati da će pojedini troškovi kao što su i ovi troškovi nešto porasti.

Da bi racionalizirali potrošnju goriva uradili smo, još prije dvije godine, Pravilnik o potrošnji goriva gdje svaki mjesec pratimo potrošnju goriva po svakom vozilu.

Treba napomenuti da cijena energenata na svjetskom tržištu, a prema tome i goriva je porasla u odnosu na 2005. god. te ne treba očekivati da će padati u narednom periodu.

Želimo također istaknuti da Opskrba električnom energijom skrbi za oko 182.000 aktivnih kupaca i obilazi najmanje dva puta mjesečno kupce ostale potrošnje, dok kupce u kategoriji kućanstava jedanput u dva mjeseca. Treba imati u vidu da je prostor na kojem djeluje naše JP jako zahtjevan, te iziskuje značajna sredstva za pružanje kvalitetne javne usluge. Na dan 31.12.2006. god Opskrba raspolaže sa 123 vozila i sva se intezivno koriste.

Uz sve gore navedeno prepuštamo stručnim službama FERK-a da procijeni koliko je potrebno troškova goriva za Opskrbu.

Troškovi rezerviranja za 2007. godinu

Budući da je osoblju FERK-a poznata činjenica o iznosu troškova rezerviranja proteklih godina (2004, 2005 i 2006), unatoč diskrecijskom pravu FERK-a na priznavanje, odnosno nepriznavanje ovih troškova za 2007. godinu, samatrali smo da će FERK priznati dio ovih troškova iako nisu bili uvršteni u dodatak D.

Razlog zašto ovaj iznos nije bio u dodatku D je taj što smo smatrali da u prvom tarifnom postupku isti trošak nije bio priznat, a taj trošak dijelom smo uvijek pokrivali iz povećanja vlastite proizvodnje, neznatnih iznosa ostalih prihoda i ostalih unutarnjih rezervi Društva. Kako smo tarifni postupak pokrenuli radi povećanja troškova nabave električne energije sve ostale troškove i rashode smo stavili u drugi plan računajući da se ovaj tarifni postupak voditi po članku 72. Tarifne metodologije.

Kako je god FERK povećao prihod od priključka, a koji je u ostvarenju jako upitan, tražimo da nam na isti način, ako ne cijeli traženi iznos, onda obvezno dio ovih rashoda prizna jer su ovi rashodi naznačeni u potrebnom prihodu i za njih je dostavljena sva potrebna dokumentacija za 2006. godinu.

Wante

Na stranici 26 Izvješća FERK naglašava kako mu nisu dostavljeni podaci o sumnjivim i spornim potraživanjima za 2006. godinu što nije točno, jer smo dostavili izvješće Središnje komisije za otpis potraživanja za 2006 godinu koje je usvojio Nadzorni odbor, kao i starosnu strukturu na dan 31.12. 2006. godine sa iznosima sumnjivih i spornih potraživanja po kategorijama : kućanstvo i gospodarstvo.

MB